

Oponentský posudek magisterské práce

Bc. Liubov Marsova: Přátelské portréty v italském renesančním malířství

Liubov Marsova při realizaci své magisterské práce projevila mimořádnou bystrost, zvědavost a schopnost soustředěně a důsledně zkoumat jasně vymezenou umělecko-historickou problematiku z různých úhlů. Volba tématu a jeho naplňování souvisely se stipendijním pobytem Marsové na Univerzitě ve Florencii. Marsová využila v maximální míře možnosti, které jí tamní knihovny a sbírky nabízely. Výborně vybrala zkoumaný umělecký materiál, zevrubně si nastudovala dobové prameny a skvěle využila bohaté sekundární zdroje umělecko-historické literatury. Důkladně také promýšlela metodologický rámec práce.

Marsová se rozhodla rezignovat na kategorizování, třídění a systematizování zkoumaných uměleckých děl ať už pomocí chronologicky, ikonograficky či stylově determinovaných kritérií. Dílům se věnovala jednotlivě v rámci jakýchsi příkladových studií. Každé z děl analyzovala s maximální pečlivostí. Po metodologické stránce bravurně kombinovala znalecké přístupy, ikonografickou analýzu a ikonologickou syntézu s psychoanalytickými a interdisciplinárními přístupy. V celé práci se projevuje jak respekt k autoritám tradičních dějin umění, tak vynikající znalost novějších přístupů z oblasti sémiotiky, vizuálních studií a queer studies.

Práce při tom není školometsky suchá, autorka v adekvátní míře vstupuje do osobního dialogu se čtenářem a apeluje na něj, aby v rámci komunikace s obrazem neustále reflektoval svá vlastní divácká stanoviska a jejich relevanci pro vytváření individuálního významu díla. Neustálé vědomí propasti mezi dobou vzniku analyzovaných děl a předkládanou umělecko-historickou analýzou je sympaticky přítomné v celé práci. V tomto smyslu se autorka vyjadřuje také k problematice vyhodnocování možného homosexuálního podtextu přátelských portrétů.

V závěru práce autorka místo definitivních tezí prezentuje otázky, které z jejího bádání vzešly. Objevují se v nich zamyšlení nad specifitou mužské reprezentace v renesanci, inspirací antikou, komunikační rolí portrétu, politickým podtextem děl a nad propojením s dobovou poezií a literaturou. Zcela v duchu poststrukturalistických přístupů si Marsová neklade nárok na definitivní posouzení dané problematiky, výkladový rámec ponechává otevřený, komunikující se složitou trojrozměrnou sítí naznačených kontextů.

Magisterská práce Liubov Marsové představuje mimořádný odborný a intelektuální výkon. Dalece přesahuje nároky obvykle kladené na závěrečné práce v magisterském studijním programu. Doporučuji ji k obhajobě s klasifikací výborně a navrhuji uznat práci jako rigorózní.